

2020-01-29

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr UBN 2021/25

Utbildningsnämnden

Personal och barn i förskolan 2020

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden ger utbildningsdirektören i uppdrag att följa upp de förskolor som hade mindre än 20 procent förskollärare den 15 oktober 2020.
2. Utbildningsnämnden ger utbildningsdirektören i uppdrag att följa upp de förskolor som hade en hög andel personal utan utbildning för barn den 15 oktober 2020.
3. Utbildningsnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

En av utbildningsnämndens resultatindikatorer är att minst 95 procent av förskolorna ska ha minst 20 procent förskollärare. Resultatet för 2020 är 88 procent, vilket innebär att målnivån inte är uppfylld. Det är tolv förskolor som har under 20 procent förskollärare. Den huvudsakliga åtgärden som ledningen för förskolorna gör för att öka antalet förskollärare är att erbjuda vidareutbildning för befintlig personal. Andelen personal med förskollärarytbildning är 31 procent på förskolorna sammantaget i Nacka kommun, vilket är detsamma som föregående år. Antal barn per årsarbetare var 5,3 vilket även det är detsamma som 2019.

De enheter som har under 20 procent förskollärare kommer att följas upp av utbildningsdirektören. Även de enheter som hade en hög andel personal som inte har någon utbildning för barn kommer att följas upp. Det gäller enheter som har en andel på 30 procent eller mer.

Ärendet

I ärendet redovisas statistik om personal, personalens utbildningsnivå och antal barn på respektive förskola i Nacka och i Nacka totalt. Uppgifterna avser den 15 oktober 2020 och baseras på de uppgifter som förskolorna redovisat till utbildningsenheten.

Personal och barn Nackas förskolor

En av utbildningsnämndens resultatindikatorer är att minst 95 procent av förskolorna ska ha minst 20 procent förskollärare. Resultatet för 2020 är 88 procent vilket är en procentenhet lägre än föregående år. Det innebär att målnivån inte är nådd för år 2020. I absoluta tal var det 85 förskolor av totalt 97 som hade minst 20 procent förskollärare och tolv som inte nådde upp till den nivån, vilket är en enhet mer än 2019. Tre av de tolv enheterna hade även 2019 under 20 procent förskollärare.

		År	Antal förskolor	Antal barn i förskola	Antal årsarbetare i barngrupp	Antal barn per årsarbetare	Andel (%) årsarbetare	
							med pedagogisk högskoleutbildning	med förskolläraryr utbildning
Nacka	totalt	april 2015	106	6 150	1 160	5,3	35	32
Nacka	totalt	okt 2015	105	6 013	1 126	5,3	36	33
Nacka	totalt	okt 2016	102	5 930	1 115	5,3	36	33
Nacka	totalt	okt 2017	102	5 960	1 123	5,3	34	32
Nacka	totalt	okt 2018*	98	5 903	1 092	5,4	35	32
Nacka	totalt	okt 2019	98	5 953	1 113	5,3	34	31
Nacka	totalt	okt 2020	97	5 855	1 111	5,3	33	31
	kommunala		37	2 910	545	5,3	32	30
	fristående		60	2 945	566	5,2	34	32

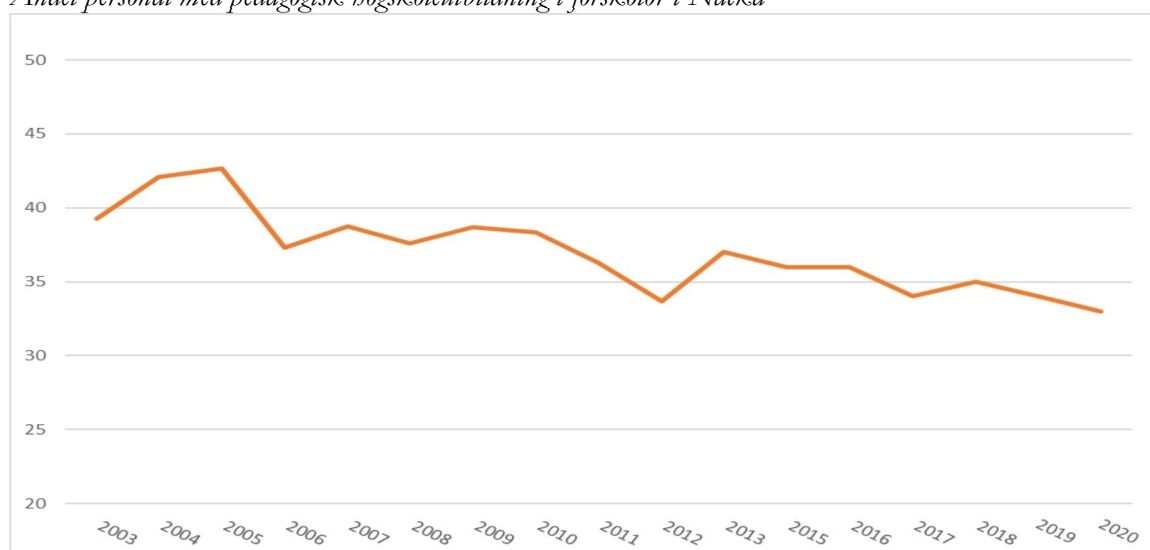
* svar saknas från en förskola

Tabellen ovan visar en samlad bild över barn och personal i Nackas förskolor sedan 2015 och fram till den senaste mätningen i oktober 2020. Antalet förskolor är något färre eftersom enheter har lagts ned.

Antal barn per årsarbetare är 5,3 vilket är detsamma som föregående år. Personaltätheten har varit stabil över åren. Genomsnittet för riket var 5,2 barn per årsarbetare år 2019.

Andelen personal med förskolläraryr utbildning i Nackas förskolor var 31 procent vilket är detsamma som föregående år. Andelen förskollärare är två procentenheter högre i de fristående förskolorna. Jämfört med föregående år så har andelen förskollärare i de kommunala enheterna sjunkit med en procentenhet och för de fristående är andelen oförändrad.

Andel personal med pedagogisk högskoleutbildning i förskolor i Nacka

Andelen personal med pedagogisk högskoleutbildning var 33 procent år 2020. Det är en procentenhet lägre än föregående år. De senaste fem åren har andelen med pedagogisk

högskoleexamen varierat mellan 36–33 procent, men jämfört med en längre period är andelen något lägre under de senare åren.

Förskolorna har även uppgivit hur många anställda som inte hade någon utbildning alls för arbete med barn. I genomsnitt var det 13 procent av årsarbetarna som saknade sådan utbildning helt. Det är en procentenhet lägre än föregående år. I de kommunala förskolorna var andelen 8 procent och i fristående var andelen 18 procent. Andelen har sjunkit med 3 procentandelar för den kommunala verksamheten och ökat med en procentenhet för den fristående verksamhet jämfört med 2019.

Spridningen mellan förskolorna gällande andel förskollärare

Andelen personal med förskolläraryt utbildning varierar ganska mycket mellan enheterna, från 0 procent till 100 procent. Nästan tre av fyra förskolor har en förskolläraryandel mellan 20 och 44 procent. Den förskola som inte hade någon förskolläraryt i oktober har nu en förskolläraryandel på 12 procent.

Andel förskollärare	Antal förskolor							
	2012	2013	2015	2016	2017	2018	2019	2020
0%	7	3	1	0	1	0	0	1
1-19%	25	10	14	12	15	10	11	11
20-29%	22	28	27	31	24	29	32	31
30-44%	31	41	42	37	45	45	38	38
≥45%	23	24	21	22	17	14	17	16

Spridningen mellan förskolorna gällande andel personal utan utbildning för barn

Det finns en stor spridning mellan förskolorna när det gäller andelen utbildad personal. Andelen förskolor som där all personal har utbildning för barn 31 procent. Det är ökning med 10 procentenheter jämfört med 2019. Antalet enheter är 13 stycken där andelen personal som inte har någon utbildning för barn är 30 procent eller mer. Det är 3 färre än föregående år.

Förskolornas åtgärder för att höja andelen förskollärare

Förskolorna har haft möjlighet att beskriva vad de gör för att höja andelen förskollärare. De förskolor som har mindre än 20 procent förskollärare använder framför allt vidareutbildning av befintlig personal som främsta åtgärd. En annan orsak till låg andel förskollärare är att personal som har långtidsvikariat för en förskolläraryt oftast inte har förskolläraryt utbildning.

Utbildningsenhetens kommentarer

Målet för 2020 är att andelen förskolor med minst 20 procent förskollärare ska vara minst 95 procent. Resultatet för 2020 är 88 procent. Det är totalt 12 enheter som har en andel förskollärare som är lägre än 20 procent. Den vanligaste åtgärden som förskolorna redovisar för att öka andelen förskollärare är vidareutbildning av personal.

Vidareutbildning är en åtgärd som enheterna redovisat de senaste åren vars effekt dock inte kan ses i statistiken för Nacka totalt. Orsaken är troligen att personalomsättning och vikariat bidrar till att förskolorna ibland har en låg andel förskollärare.

Under hösten 2020 har utbildningsenheten haft samtal med samtliga rektorer som en del av kvalitetsuppföljningen för 2020. Vid samtalen togs frågeställningen upp om vad som huvudmännen ansåg vara en optimal andel förskollärare på en förskola. Majoriteten ansåg att cirka en tredjedel av personalen bör vara förskollärare.

Utbildningsenheten kommer att begära in en handlingsplan från de förskolor som har under 20 procent förskollärare. Där ska framgå vilka åtgärder som förskolan planerar att vidta för att öka förskollärandelen på förskolan. De enheter som under flera år inte nått upp till utbildningsnämndens mål kommer att studeras särskilt.

Förutom att begära in handlingsplaner från de enheter som har under 20 procent förskollärare så kommer utbildningsenheten liksom tidigare att följa upp enheter med hög andel personal som helt saknar utbildning för arbete med barn.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet har inga ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för barn

Hög kompetens hos förskolepersonalen gynnar barnens utveckling. Därför är det viktigt att det finns förskollärare i tillräcklig omfattning på varje förskola.

Handlingar i ärendet

Bilaga: Statistik per förskola per 15 oktober 2020.

Carina Legerius
Enhetschef
Utbildningsenheten

Kristina Heuman
Utbildningsexpert
Utbildningsenheten